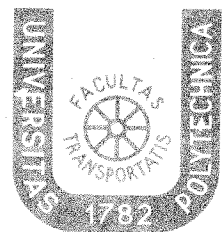

KÖZMÉR

BUDAPEST

3

A KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KAR KISZ SZERVEZETÉNEK LAPJA

XXII. félév 1986.02.27.

SZIGORLATOLGATÁSON

Fél évvel ezelőtt asszal a tervvel kezdtem a matematika szigorlatról szóló cikkembe, hogy több oldalról körüljárva a témát, csalhatatlanul levonjam a végső következtetést: jobb vagy rosszabb a réginiél a mostani rendszer. Már akkor rájöttem, hogy ez reménytelen, nincs olyan hathatós mérce, ami alapján a véleas megadható. Ezzel a tapasztalattal végtem neki a "második forduló"-nak, vagyis a mechanikaszigorlatról készülő írásnak, melyben három tanszéki oktató szóla meg. Együkük tanesékvesető tanár és egyben karunk dékánja is.

Mielőtt a beszélgetések lezajlottak, a dékáni hivatalban kigyűjtöttem néhány adatot az elmúlt három év eredményeiről:

	szigorlati átlag iv-k nélküli	iv-ekkel
IV. évfolyam	2,71	2,41
V. évfolyam	2,87	2,52
VI. évfolyam (végzetek)	3,1	2,87

Érdekes adat az elégségesek száma: míg a VI. éveseknél 39 darab, a mostani V. éveseknél már 56 és nálunk 71, azas az összes vizsgajegy több, mint 50 %-a. Az esetből levonható következtetések az interjúkban is elhangszanak. Az itt leírtak a beszélgetésben elhangszottak rövid kivonatai, kiragadott mondatai, a mondat első és végi három pontok is néhol ezt jelzik.

SZABÓ ZOLTÁN

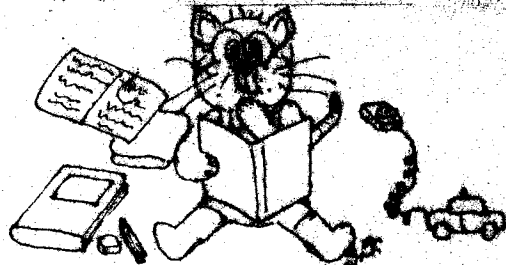
- Ha azt mondom, hogy önt tartják a tanszék legfégyabb szívü vizsgáztatójának, akkor egyetért ezzel? Milyen elven vizsgáztat?

- A jó ég tudja! A látszat mindenképpen ez. Mikor szigorlat után elbeszélgetünk, és a többiek elmondják, kit-miért "paszirestak" ki, úgy érzem, hogy azt én is megbuktattam volna. Persze az nem valószínű, hogy mindig hozzám kerülnek a jobb képességű hallgatók, annál is inkább, mert a vizsgázókat igyekszünk a bisottságok között "egyenlően" felosztani. A vizsgáztatási elven egyszerű, ez egyébként a tanszéken egységes. Arra vagyunk kíváncsiak, mit tud a hallgató, és nem arra, mit nem. A különbségek talán abban rejlenek, hogy ki meddig terhelhető nemtudással. Én elég türelmes vizsgáztató vagyok. Ha valakinek nem jut észbe egy képlet, megmondom, ha nem tud elindulni vagy továbblépni a példamegoldással, rávezetem a helyes útra. Ha azonban alapvető elvekkal, fizikai tartalmakkal nincs tisztába...

Néha úgy érzem, nem ártana kevésbé türelmesnek lenni. Ha egy hallgatót sokáig nyúzok a kettesért, az a végén úgy érzi, hogy tulajdonképpen ő sokmindenre válaszolt, és a tanár igazságtalanul rugta ki...

- Ön szerint a mostani hallgatók jobban vagy rosszabbul tudják a mechanikát, mint a régiek?

- Az elégségesek számából arra lehet következtetni, hogy kevésbé. Ha időpontok szerint végignézzük a jegyeket, kiderül, hogy a jobb eredmények régebben születtek: Január 22-én viszont a 38 vizsgázóból 19-en kaptak kettest. Sokan voltak, akik abban bístak, hogy majd csak átosusanak valahogy. Az utolsó alkalommal talán a tanárok sem lesznek olyan szőrösszívűek...

Ha második év végén buktatók meg valakit, asszal legfeljebb pályamódosításra kényeszeríttem. De ha már valaki elvégezt majánem négy évet, asszal szemben igen nagy felelősség (nem csak szakmai, emberi is) úgy dönteni, hogy nem engedem át a szigorlaton... - Ezzel mindéggyükünk így van.

- Mi a véleménye a szigorlati rendszerről?
 - Úgy néz ki így első "Blick"-re, hogy nem jött be az, ami ennek a szigorlati rendszernek az elsődleges célja lett volna. Hogy ha az "örnép"-nek több ideje van, akkor komolyabban felkészül. Azt hiszem, két hatás dolgozott egymás ellen: Ha van az embernek ideje arra, hogy "felülnézetből" áttekintse a dolgokat, az kellemes, de ha emellett még millió más feladata van, akkor halogat, ameddig lehet és közben intenzíven felejt. Most a második hatás érvényesült. Ha a szaktárgyak jobban alkalmaznák a mechanikát, talán a tananyag ébren tartása lehetséges lenne.

Valahol a régi és az új szigorlati rendszer között van az "igasság", de hogy hol, azt pontosan nem tudom. A vizsga és szigorlat szétválasztása fontos volt. Arra gondoltam, hogy talán a harmadév vizsgaszámait kellene felülvizsgálni, és ahová lehet, beilleszteni a mechanika szigorlatot úgy, hogy az teljesíthető legyen.

- Mit mondana el "az utolsó szó jogán"?

- Elkészerítő, hogy a leadott anyagnak csak elenyésző részét kapjuk vissza a legtöbb hallgatótól. Egyre kevesebb az olyan, akivel a vizsga egy kellemes szellemi párbajnak tűnik. Az ember néha szinte fél kérdezni, mert a segítő szándék ellenére sem biztos, hogy olyan választ kap, amit el tud fogadni...

Az lenne az ideális, ha a vizsgáztatásnál az embernek csak arra kellene figyelni, hogy az illető mit tud. A 12 iv-s rendszer ezt például nem teszi mindig lehetővé...

Az ideai gyengébb eredmények nem jelentik azt, hogy az új szigorlati rendszer rossz. Finomítani, módosítani kell, de örültség lenne mindjárt eldőlni.

DR SÁLYI BÉLA

- Ha ezt mondom, hogy önt tartják a tanszék legszigorúbb vizsgáztatójának, akkor egyetért ezzel? Milyen elven vizsgáztat?
 - En is tapasztaltam, sőt hallottam már ezt. Valóban igényes vagyok, de ez az igényesség nem egyszerűen szigorúság, hanem azt szeretném, ha a mechanikát gondolkodva tudnák. Hogy a példát ne csak megoldani, de megmagyarázni is képes legyen a hallgató. Nagyon sokan egy csomó feladat megoldásával készülnek a vizsgákra, amivel csak rutint, de nem tudást szereznek. Ha ott aztán egy kicsit

is "új" problémát kell megoldaniuk, tehetetlenül állnak... Az először viassgások esetében valószínűleg nálam a legnagyobb a bukási arány, de ők másodjára valóban megtanulják, megértik az anyagot, s nem kapnak rosszabb jegyet, mint mások. Talán egy-két ember kényszerült miattam itthagyni az egyetemet, de ezeknél nem volt mit tenni...

- Ön szerint a mostani hallgatók jobban vagy rosszabbul tudják a mechanikát, mint a régiek?

- Ami a legutóbbi szigorlatozókat illeti, a helyzet egyszerűen katasztrofális volt. Olyan elemi dolgokat nem tudtak egyesek, mint három erő egyensúlya... Ha összességében nézzük, az évfolyamok tudásszintje között nincs jelentős különbség. Persze mindig akadnak jobb és rosszabb képességű tankörök, évfolyamok.

- Mi a véleménye a szigorlati rendszerről?

- Mindenképp jó, hogy az utolsó félévi kollókvium és az szigorlat külön lett választva egymástól. A végső határidő viszont túl messzire került, és mint tapasztaltuk, legtöbben most az utolsó alkalommal próbálkoztak. Mikor diák voltam, a mechanika szigorlatot az ötödik félév előtt, augusztus végén - szeptember elején kellett letenni. Akinek ekkor nem sikerült, az még egy fél évig próbálkozhatott, mert a szigorlat megéléte csak az ötödik félév lezárásának feltétele volt. Lehet, hogy nosztalgiaiból, de ez

a rendszer nekem szimpatikus volt. Amilyen középútnak tűnik a mostani túl nagy lazasság és a régi merev kötöttség között...

- Mit mondana el "az utolsó szó jogán"?

- Talán jótanács képpen valamit: a mechanika nem mechanikusan, hanem gondolkodva tanulható tantárgy. Ezt megtanítani nem lehet. 35 éves oktatói pályám alatt nagyon sokféle módszert végigpróbáltam - próbáltunk, de a tapasztalat azt mutatta, hogy az eredmények nem sokat változtak. Legtöbb a diák akaratán, céltudatosságán múlik...

DR MICHELBERGER PÁL

- Ha szigorúan a statisztikát nésem, az az átlagok fokozatos romlását mutatja. Mitől lehet ez?
- Ami az utolsó évet illeti, a felejtés és a nem megfelelő színvonalú felkészülés. Úgy tűnik, a másfél év túl hosszú idősszak. Az átlagok közti különbséget egyébként nem tartom jelentősnek.
- És a kettesek aránytalanul magas száma?
- Gyanítom, sokan csak az elégséges szint elérésére törekedtek. A szigorlat nem számít bele az átlagba, így az ösztöndíjba se.
- Mi a véleménye tanárúrnak a kegyelemjegyekről?
- A diák már közel négy évet végighallgat az egyetemen, mire erre a szigorlatra sor kerül. Ennek a lélektani hatásnak a nyomását nem lehet kiűzni a tanári karból. Én magam is szigorlatoztattam, és a ketteshez néha néhány alapkérdés elfogadható megválaszoldása elég volt. Valószínűnek tartom, hogyha ugyanazokat a kérdéseket egy már régebben leszigorlatozott hallgatónak felteszem, ő is megválaszolta volna. Mindezt "felkészüléssel" produkálni kissé megdöbbentő.
- Szóval az oktatók kénytelenek voltak az alapvető ismeretek számonkérésére szorítkozni?
- Igen. A nálam szigorlatosottaknál legalábbis az a bizonyos jó felkészültségű hallgató, aki átéli, érti az anyagot és öröm vele elbeszélgetni. Hozzá kell peresse tennem, hogy általában hiányoznak az élményt adó visszajelzések...
- Ezek szerint régen több volt?
- Sokkal...
- Mi ennek az oka? Talán gyengébb képességek az emberek?
- Miért lenne rosszabb a mostani társaság, mint az 5 vagy akár 20 évvel eszelőtti... Ambícióhiány. Na nem a jó osztályzat megszerzésének ambícióhiánya. A megismerés öröme, a szakmára való felkészülés igénye hiányzik. Az ötdéveseket végigkérdeztem, hová mennek dolgozni, mit fognak csinálni, mennyire érzik hasznosíthatónak az anyagot. A válaszokban a perspektívatlanság érződött. Ez volt lehangoló, nem az, hogy egy jeles vizsgaeredmény született a 4 tankörben...
- Szóval a mérnöki pálya megbecsülése, ...
- Igen.
- Kanyarodjunk vissza! Mint oktatónak, mi a véleménye a szigorlati rendszerről?
- Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy a mechanika kollokviumok után egy átfogó szemléletet igényelő számonkérésre kerüljön sor.
- És mint dékán?
- Szűkebb intervallumot kell adni a hallgatóságnak és ezzel "kényszeríteni", hogy hasznosabb legyen a szigorlatok.
- Van már konkrét elképzelés?
- A kérdést a Kari Tanács már napirendjére tűzte. Én magam alkalmasnak tartanám a második év utáni nyári szünetet a felkészülésre, hisz abban az évben nincs nyári gyakorlat. Gondolom, ennek a diákság nagy része nem örülne.
- A matematika és mechanika egységes elven lesz módosítva?
- Valószínűnek tartom.
- Mikorra várható döntés?
- Mindenképpen szeretném, ha ez év júniusig lezárna ez a probléma.
- És azoknak a sorsáról mikor születik döntés, akik netán elvéresnek a szigorlatokon?
- Ezt 1987 elejéig kell kidolgozni szorosan együttműködve a győri műszaki főiskolával és más intézményekkel. Ez az átírányítás azonban - hiszem és remélem - nem lesz tömeges méretű, csak egy-két embert fog évente érinteni.

- Kelemen László -

TAPASZTALATLANOK VESSZŐFUTÁSA - FÉLSIKERREL

Milyen tapasztalatokat gyűjtöttünk az első vizsgaidőszak alatt? Milyen benyomásokat szerezett az első évfolyam 1986. januárjában?

Számunkra az első vizsgaidőszakot kétféleképpen harangosták be. Egyik szélsőség: roppant nehéz lesz, mivel nem ismerjük a vizsgáztató, vizsgáztató rendszerét, magyarul: kószuk fel az alsóneműnket. Másik szélsőség: a kevesek jóslata, avagy nem lesz olyan nehéz, mint látszik. Tény: a motor működésének első üteme, de azért "ki lehetett bírni".

Problémáink tornyosultak. Legégetőbb hátrányát a felületes információáramlásnak éreztük, hiszen többet lezúrtunk idősebb barátaink tanácsaiból, mint a hivatalos tájékoztatásból. Előfordultak tévedések, bakik, s bizony tudatlanok voltunk.

Leginkább a rossz időbeosztások, megkérdések, a kevés órállóan, jól beosztott tanulási idő okozott gondot, egyszóval kevesen tudtak minden vizsgára megfelelő felkészültséggel rendelkezni.

A tapasztalatlanság okozta a visszahalasztások nagy számát, s részben a balsikereket, ismétlővizsgákat is. Igaz ebben szerepe, sőt elég nagy jelentősége volt az időszak viszonylagos szabadságnak is, mert a kötetlenség érzete erős befolyásoló tényezője a felkészülésnek.

A külföldi hallgatóknál fokozott nehézséget okozott a nyelv problémája, főleg a számítógép-programozás, illetve a kémia és a filozófia területén.

A vizsgázás problémakörén belül ugyancsak elengedhetetlen, fontos tényező a szerencse, amit nem lehet, mint véletlenszerűségi változót figyelmen kívül hagyni. Hiszen a sikeres vizsga letételének a tudáson kívül a szerencse is /az egyénhez viszonyítva/ alapfeltétele, mert a példák számonkérésenként változnak.

Nem szabad napirendre térni az osztályzatok szubjektívítása felett sem. És leginkább a szóbeli vizsgák esetén fellelhető.

Régk igazság, hogy abszolút igazságos vizsgarendszer nem hozható létre, legfeljebb a

részleges kvalifikáció érhető el.

A szubjektív feladatmeghatározásokat fel kellene esserélni a tétel-, ill. kérdéshúzásos rendszerrel, a mérési fizika szóbeli számonkérését alapul véve.

Elengedhetetlen tény, hogy az osztályzat az egyén tudásszintjét kevésbé tükrözi, nem egyértelműen tükrözi. És valamilyen eddig felsorolt probléma következménye.

Az időbeosztási elégtelenségekhez erősen hozzájárultak az évvégi ünnepek, a karácsony, a szilveszter is. Jó a rosszban, hogy időnket mi osztáhtuk be, s tapasztalatainkat kamatoztatva az eljövendő vizsgaidőszakok kihasználását igyekeztünk optimalizálni, mert bizony sajnórá tény, hogy a tanulóok létszáma átlagosan 1/3-1/4-del csökkent.

A múlt hibáiból okulva bizakodva tekintünk a jövőbe, s reménykedünk a boldog

KIPUPOGÁSBAN.

-Tóth Jeno-

presztizs

Sáínhely; Metró, Nagyvárad tér, Kőbánya-Kispest között. Két "javakorabeli" harmadikos általános iskolás beszélget:

- Tudod, ha befejezem az iskolát, akkor szakközépiskolába megyek majd, nem gimnáziumba.

- Hogyhogy?

- Tudod, ha elmegyek a szakközépbe, akkor az érettségi mellett még szakmám is lesz.

- És az miért jó?

- Miért, mit gondolsz, mit érez azszal, ha gimnáziumban tanulsz? Van egy érettségid, és...? Mibetsz tanulni tovább! Visszont tudod, kik keresnek sokat? A masszek! A Gyula is, a barátom, ismered?

- Igen.

- Na, ő autószerelő. Tudod mennyit keres? A Vasas volt kapusa, na tudod ki, ő is kisvendéglőt nyitott, abból 41...

- Tudom, a focisták mind így csinálják.

- Látsz, nem érdemes tanulni, gyere te is szakközépbe, majd egy osztályba járunk! Nyitunk egy autószerelő műhelyt is, jó...

Nagy Gábor